

ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ

સેક્ટર - ૧૦-એ, ૯-૩ સર્કલ પાસે, ૯ સોડ,
ગાંધીનગર - ૩૮૨૦૧૦

જાહેરાત ક્રમાંક : ૫૦/૨૦૨૪-૨૫, મદદનીશ નિયંત્રક, કાનૂની માપવિજ્ઞાન અને ગ્રાહક સુરક્ષા અધિકારી વર્ગ ૨-ની જગ્યા પર ભરતી માટેની પ્રાથમિક કસોટીમાં ભાગ-૧ અને ભાગ-૨ ના ૧૮૦ મિનિટના સંયુક્ત પ્રશ્નપત્રનો અભ્યાસક્રમ

સીધી પસંદગીથી ભરતીની પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ ભાગ-૧		
માધ્યમ: ગુજરાતી અને અંગ્રેજી.		કુલ ગુણ : ૧૦૦
મુદ્દા	વિષય	ગુણ
૧	ભારતની ભૂગોળ- ભૌગોલિક, આર્થિક, સામાજિક, કુદરતી સંસાધન અને વસ્તી અંગેની બાબતો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે	30
૨	ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો- સાહિત્ય, કલા, ધર્મ અને રચાપત્યો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે	
૩	ભારતનો ઇતિહાસ- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે	
૪	ભારતની અર્થવ્યવસ્થા અને આયોજન	
૫	ભારતીય રાજનીતિ અને ભારતનું બંધારણ: (૧) આમુખ (૨) મૂળભૂત અધિકારો અને હુકમો (૩) રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો (૪) સંસદની રચના (૫) રાષ્ટ્રપતિની સત્તા (૬) રાજ્યપાલની સત્તા (૭) ન્યાયતંત્ર (૮) અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને સમાજના પછાત વર્ગો માટેની જોગવાઈઓ (૯) નીતિ આયોગ (૧૦) બંધારણીય તથા વૈધાનિક સંસ્થાઓ- ભારતનું ચૂંટણી પંચ, કોમ્પ્યુટર એન્ડ ઓડિટર જનરલ, માહિતી આયોગ	

ક	સામાન્ય વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ અને ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી	૧૦
૭	ખેલ જગત સહિત રોજબરોજના પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મહત્વના બનાવો	૧૦
૮	સામાન્ય બૌદ્ધિક ક્ષમતા કસોટી (૧) તાર્કિક અને વિશ્લેષણાત્મક ક્ષમતા (૨) સંખ્યાઓની શ્રેણી સંકેત અને તેનો ઉકેલ. (૩) સંબંધ વિષયક પ્રશ્નો. (૪) આકૃતિઓ અને તેના પેટા વિભાગ, વેન આકૃતિઓ (૫) ઘડીયાળ, કેલેન્ડર અને ઉમર સંબંધિત પ્રશ્નો. (૬) સંખ્યા વ્યવસ્થા અને તેના માનક્રમ. (૭) રૈખિક સમીકરણ (એક કે બે ચલમાં) (૮) પ્રમાણ, હિરસો અને ચલ. (૯) સરેરાશ યા મધ્યક, મધ્યરથ અને બહુલક, ભારિત સરેરાશ. . (૧૦) ઘાત અને ઘાતાંક, વર્ગ, વર્ગમૂળ, ઘનમૂળ, ગુ.સા.અ. અને લ.સા.અ (૧૧) ટકા, સાદુ અને ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ, નહો અને ગુકશાન. (૧૨) સમય અને કાર્ય, સમય અને અંતર, ઝડપ અને અંતર. (૧૩) સરળ ભૌતિક આકૃતિઓના ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિ, જથ્થો અને સપાટીનો વિસ્તાર (છ સમાંતર બાજુ ધરાવતો ઘન, ઘન, સિલિન્ડર, શંકુ આકાર, ગોળાકાર). (૧૪) રેખા, ખૂણા અને સામાન્ય ભૌમિતિક આકૃતિઓ-સાદી કે ત્રાંસી સમાંતર રેખાઓના ગુણધર્મો, ત્રિકોણની સાપેક્ષ બાજુઓના માપનના ગુણધર્મો, પાયથાગોરસનો પ્રમેય, ચતુર્ભૂજ, લંબગોળ, સમાંતર બાજુ ચતુષ્કોણ, સમભૂજ ચતુષ્કોણ. (૧૫) બીજગણિતનો પરિચય-BODMAS-કાનાભાગુવઓ-વિચિત્ર પ્રતિકોની સરળ સમજૂતિ. (૧૬) માહિતીનું અર્થઘટન, માહિતીનું વિશ્લેષણ, માહિતીની પર્યાપ્તતા, સંભાવના	૩૦
૯	ગુજરાતી વ્યાકરણ (૧) ખેડણી (૨) સમાનાર્થી-વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો (૩) રૂઢિપ્રયોગો અને કહેવતો (૪) સમાસ (૫) સંધિ (૬) અલંકાર (૭) ઇંદ	૧૦

૧૦	English Grammar (1) Articles, Pronouns, Adjectives, Prepositions, Conjunctions and Question tag. (2) Verb and Tense, Agreement between subject and verb, Gerund, Participles. (3) Modal auxiliaries. Usage of can, may, could, should, etc. (4) Use of some, many, any, few, a little. Since and for. (5) Active and passive voice (6) Degrees of adjectives. (7) Common errors of usage.	૧૦
----	---	----

❖ મુદ્દા ક્રમાંક ૮ થી ૧૦ માટેનો અભ્યાસક્રમ ધોરણ- ૧૨ સમકક્ષ રહેશે.

Syllabus for preliminary test for recruitment from Direct Selection Part-1		
Medium: Gujarati and English		Total Marks: 100
Point No	Subject	Marks
1	Geography of India – Geographical, Economic, Social, Natural Resources and Population related topics – With Special reference to Gujarat	30
2	Cultural Heritage of India – Literature, Arts, Religion and Architecture - With Special reference to Gujarat	
3	History of India- With Special reference to Gujarat	
4	Indian Economy and Planning	
5	Indian Politics and Constitution of India: (1) Preamble (2) Fundamental Rights and Fundamental Duties (3) Directive Principles of State Policy (4) Composition of Parliament (5) Powers of the President of India (6) Powers of Governor (7) Judiciary (8) Provisions for Scheduled Casts, Scheduled Tribes and Backward Classes of the society (9) NITI Aayog (10) Constitutional and Statutory Bodies: Election Commission of India, Comptroller and Auditor General, Information Commission	
6	General Science, Environment and Information & Communication Technology	10
7	Daily events of Regional, National and International Importance including Sports	10
8	General Mental Ability Test (1) Logical Reasoning and Analytical Ability (2) Number Series, Coding-Decoding (3) Questions about relationship. (4) Shapes and their Sub-sections, Venn Diagram (5) Questions based on Clock, Calendar and Age (6) Number system and order of Magnitude (7) Linear Equations - in one or two Variables (8) Ratio, Proportion and Variation (9) Average of Mean, Median, Mode- including weighted Mean (10) Power and Exponent, Square, Square Root, Cube Root, H.C.F. & L.C.M. (11) Percentage, Simple and Compound Interest, Profit and Loss (12) Time and Work, Time and Distance, Speed and Distance (13) Area and Perimeter of Simple Geometrical Shapes, Volume and Surface	30

	<p>Area of Sphere, Cone, Cylinder, Cubes and Cuboids</p> <p>(14) Lines, Angles and Common geometrical figures - properties of transverse or parallel lines, properties related to measure sides of a triangle, Pythagoras theorem, quadrilateral, rectangle, Parallelogram and rhombus.</p> <p>(15) Introduction to algebra-BODMAS, simplification of weird Symbols.</p> <p>(16) Data interpretation, Data Analysis, Data sufficiency, Probability</p>	
9	<p>Gujarati Grammar</p> <p>(૧) બેડણી</p> <p>(૨) સમાનાર્થી-વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો</p> <p>(૩) રૂઢિપ્રયોગો અને કહેવતો</p> <p>(૪) સમાસ</p> <p>(૫) સંધિ</p> <p>(૬) અલંકાર</p> <p>(૭) ઇંદ</p>	10
10	<p>English Grammar</p> <p>(1) Articles, Pronouns, Adjectives, Prepositions, Conjunctions and Question tag.</p> <p>(2) Verb and Tense, Agreement between subject and verb, Gerund, Participles.</p> <p>(3) Modal auxiliaries. Usage of can, may, could, should, etc.</p> <p>(4) Use of some, many, any, few, a little. Since and for.</p> <p>(5) Active and passive voice</p> <p>(6) Degrees of adjectives.</p> <p>(7) Common errors of usage.</p>	10

❖ The standard of the syllabus for point no. 8 to 10 will be equivalent to Standard 12.

Syllabus for the Preliminary Test of Assistant Controller of Legal Metrology and Assistant Consumer Affairs Officer, Class-II

Marks- 200

Questions -200

Medium: English

1. Physics:

Mass, Density, Specific Gravity, Weight, Force, Pressure, Torque, Concept of Electric Field, Magnetic Field, Magnetic Lines of Force, Electromagnetic Force and induced E.M.F., Basic concept of temperature, humidity and pressure, Pascal Law, Gravitational Force and acceleration due to gravity, Principle of moments & levers, Archimedes' Principle and buoyancy, Specific Gravity, Hook's Law, Ohm's Law, Basics of Thermometry and Thermal Expansion, Optical Instruments.

2. Chemistry:

Matter (Classification of Matter, Elements, Compounds, Mixtures, Atoms & Molecules), Properties of Matter and their Measurement (physical Quantities, S.I. Units, Base Units, Definitions of the SI Base Units, Measurement of Temperature, Volume, Mass etc.), Uncertainty in Measurement (precision & Accuracy), States of Matter, Measurement of Mass, Volume, Pressure and Temperature of Gases, Gas Laws, Extraction of Metals and Important Alloys.

3. Mathematics and Arithmetic/Logical Reasoning:

Percentage, Average, Standard Deviation, Area & Volume, Fraction, Decimal, Profit and Loss, Percentage, Ratio and Proportion, Time and Distance, Application of Trigonometry, Application Integrals.

4. Computer Knowledge:

Basics of computer, Block Diagram of a Computer, Input & Output Devices, System Software, Understanding Word Processing/Spread Sheet (Excel)/Power point presentation, internet & web browsers.

5. Metrology:

Errors in Measurement- Basic standards of length - Linear Measurement, Comparators
- Angular Measurement - Limits and Limit gauges - Optical Measuring Instruments -
Screw thread measurement - Measurement of surface texture - Machine tool metrology
- Coordinate Measuring Machine (CMM) and Machine Vision.

6. Measurement, Instrumentation and Control:

Introduction to Measurement - Motion and Dimension measurement, Strain and Stress
Measurement - Measurement of Force, Torque, pressure, flow and Temperature
Measurement.

Block diagram of automatic control system, closed loop system, open loop system,
feedback control system, feed forward control system, servomotor mechanism.
Comparison of hydraulic, pneumatic, electronic control systems, Control action:
Proportional, Integral, derivative, PI, PD, PID.

7 **Various Acts and Rules:** The Legal Metrology Act, 2009. The Gujarat Legal Metrology
(Enforcement) Rules, 2011. The Legal Metrology (Packaged Commodities) Rules,
2011. The Consumer Protection Act, 2019 and Essential Commodities Act, 1955. The
Prevention of Black Marketing and Maintenance of Supplies of Essential Commodities
Act, 1980.

8 **Current Trends and Recent Advancements in relevant Fields.**

(Prasun Patel)
DEPUTY SECRETARY
GUJARAT PUBLIC SERVICE COMMISSION